

ULUSLARARASI SOSYAL ARAŞTIRMALAR DERGİSİ THE JOURNAL OF INTERNATIONAL SOCIAL RESEARCH

Cilt: 12 Sayı: 66 Ekim 2019

www.sosyalarastirmalar.com

Issn: 1307-9581

Volume: 12 Issue: 66 October 2019

www.sosyalarastirmalar.com

Issn: 1307-9581

Doi Number: <http://dx.doi.org/10.17719/jisr.2019.3628>

ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÇOCUĞA YÖNELİK ŞİDDET DUYARLIK DÜZEYLERİNİN FARKLI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN ARAŞTIRILMASI*

RESEARCH ON TEACHER CANDIDATES' LEVEL OF VIOLENCE SENSITIVITY TOWARDS CHILDREN IN TERMS OF DIFFERENT VARIABLES

Merve GEMİKSİZ**
Erdoğan TOZOĞLU***
Mücahit DURSUN****

Öz

Bu araştırmada, Atatürk üniversitesinde 2018/2019 öğretim yılında Kazım Karabekir Eğitim Fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin çocuğa yönelik şiddet duyarlılığı düzeylerinin farklı değişkenler açısından farklılaşmayı ortaya koymak amaçlanmıştır. Araştırmanın örneklemini, Atatürk üniversitesinde Kazım Karabekir Eğitim Fakültesinde öğrenim gören 476 kadın ve 310 erkek olmak üzere toplam 786 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmada veri toplamak amacıyla, Özyürek (2019) tarafından geliştirilen "Çocuğa Yönelik Şiddet Duyarlık" ölçeği kullanılmıştır. Araştırmadan elde edilen veriler SPSS 22 paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Analiz işlemine geçilmeden önce verilerin normallik varsayımını sağlayıp sağlamadığı sınıanmış, verilerin normallik varsayımını desteklediği görülmüştür. Verilerin analizinde, ikili karşılaştırmalar için "Bağımsız Örneklemeler için T-testi" ve ikiden fazla grubun bulunduğu karşılaştırmalarda ise "Tek Yönlü Varyans Analizi" testi kullanılmıştır. Verilerden elde edilen bulgulara göre, öğretmen adaylarının çocuğa yönelik şiddet duyarlık düzeyleri ile yaş, aile yapısı ve sınıf düzeyi arasında anlamlı farklılık olduğu tespit edilmiştir. Buna karşın; cinsiyet, yerleşim birimi, kardeş sahibi ve sayısı değişkenleri arasında anlamlı farklılık olmadığı görülmüştür. Çıkan sonuçlara göre yaş ve sınıf düzeyi arttıkça çocuğa yönelik şiddet duyarlılık düzeyinin düştüğü ve çekirdek aile yapısında olan öğretmen adaylarında duyarlılık düzeyinin yüksek olduğu saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Çocuk ve Şiddet, Şiddete Duyarlılık, Öğretmen Adayları.

Abstract

In this research, it is aimed to reveal the differentiation of violence sensitivity towards children in terms of different variables by the students who are being educated in Atatürk University, Kazım Karabekir Faculty of Education in the academic year of 2018/2019. The sample of the research is a total of 786 individuals, 476 female, and 310 male, who are studying in the Atatürk University, Kazım Karabekir Faculty of Education. In order to gather data in the research, "Violence Sensitivity Towards Children" scale developed by Ozyurek (2019) was used. The data gathered from the research was evaluated by using SPSS 22 package program. Before getting to analysis process, test of normality on data was conducted and it was seen that the data supports the normality hypothesis. In the analysis of the data, "Independent sample t test" was used for double comparisons while "One-way variance analysis" was used for the comparisons of more than two groups. According to the findings gathered from the data, it was seen that there is significant differentiation in the level of violence sensitivity towards children of teacher candidates and age, family structure, and class level. However it was seen that there is no remarkable differentiation in terms of sex, accommodation, and having more siblings or not at all. According to the results, it was seen that violence sensitivity towards children decreases when age and class level increases, and that those teacher candidates who have nuclear family have higher level of sensitivity.

Keywords: Children and Violence, Violence Sensitivity, Teacher Candidates.

*Bu çalışma 12. Ulusal Spor Bilimleri Öğrenci Kongresinde sözel bildiri olarak sunulmuştur.

**Atatürk Üniversitesi, Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Anabilim Dalı.

*** Doç. Dr., Atatürk Üniversitesi, Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Bölümü.

**** Arş. Gör., Atatürk Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Bölümü.

1. GİRİŞ

Dünya Sağlık Örgütü (2002) şiddeti; “Fiziksel güç ya da kuvvetin, amaçlı bir şekilde kendine, başkasına, bir gruba ya da topluluğa karşı fiziksel zarara ya da fiziksel zararlar sonucunda ihtimalinin artırılmasına, psikolojik zarara, ölüme, gelişim sorunlarına ya da yoksunluğa neden olacak şekilde tehdit edici biçimde ya da gerçekten kullanılması” şeklinde tanımlamaktadır. Şiddetin bireyin yaşadığı aile ortamında daha sık görüldüğü, aile bireylerinden en az birisinin diğer aile birey ya da bireylerine karşı fiziksel, duygusal, ekonomik, cinsel güç kullanarak zararlar verdikleri ifade edilmektedir (Tel, 2002).

Toplumun temelini oluşturan ailede yaşanan şiddetten en fazla etkilenenler savunma noktasında daha savunmasız olan kadın ve çocuklardır (Ayan ve Kocacık, 2009; Şenol ve Mazman, 2014). Yapılan araştırmalar da bir toplum sağlığı sorunu olarak kabul edilen aile içi şiddetten en çok etkilenen tarafın çocuklar olduğunu tespit etmişlerdir (Çakmak ve ark. 2017; Karadağ, 2015). Çünkü aile içinde çocuğa yönelik şiddetin, çocukta fiziksel ve psikolojik zararlara yol açmasının yanı sıra bilişsel, davranışsal, sosyal ve duygusal gelişimi üzerinde de olumsuz etkiler yarattığı ve aile içinde istismarın tüm genetik hastalıkların toplamından daha fazla, bireyin yaşamına etki ettiği ifade edilmektedir (Nicolson ve Wilson, 2004; Akt: Ayan, 2007).

Okullarda giderek artan şiddet vakaları, bu kurumları güvenli bir şekilde eğitim alınabilecek yerler olmaktan uzaklaştırmaktadır (MEB, 2015). Oysaki ülkelerin birçoğunda okullar, çocukların evlerinin dışında en çok vakit geçirdikleri ve olumlu davranış kazandıkları yerlerdir. Bundan dolayı eğitim kurumlarından, çocukları şiddetten uzak tutma konusunda çok önemli bir rol oynamaları beklenmektedir. Ayrıca bu okullarda farklı kademelerde çalışan görevlilerin, amaçlarından biride çocukların bedensel ve ruhsal gelişimlerinin sağlıklı bir ortamda yapılmasının sağlanmasıdır (United Nations General Assembly, 2006).

2. YÖNTEM

2.1. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı; öğretmen adaylarının çocuğa yönelik şiddet duyarlık düzeylerinin farklı değişkenler açısından incelenmesidir. Öte yandan öğretmen adaylarının çocuğa yönelik şiddet duyarlılığı düzeyleri ile cinsiyet, yaş, aile yapısı, yerleşim birimi, küçük kardeşi olma durumları ve sınıf değişkenleri açısından $p < .05$ anlamlılık düzeyine göre farklılığın olup olmadığını incelemektir.

2.2. Araştırmanın Modeli

Araştırma, tarama modelinin kullanıldığı bir çalışmadır. Tarama modeli, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımıdır. Araştırmaya konu olan, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır. Onları, herhangi bir şekilde değiştirme, etkileme çabası gösterilmez (Karasar, 2005).

2.3. Araştırma Grubu

Araştırmaya, 2018-2019 eğitim-öğretim yılında Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesinde öğrenim gören 476’sı kadın ve 310’u erkek olmak üzere toplam 786 öğrenci gönüllü olarak katılmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilere ait tanımlayıcı istatistiksel bilgileri Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1: Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Tanımlayıcı İstatistik Bilgileri

Değişkenler	N	%	
Cinsiyet	Kadın	476	60,6
	Erkek	310	39,4
	Toplam	786	100,0
Yaş	19 yaş veya altı	92	11,7
	20-22 yaş arası	537	68,3
	23 yaş ve üzeri	157	20,0
Aile Yapısı	Çekirdek	557	70,9
	Geniş	190	24,2
	Parçalanmış	39	5,0
Yerleşim Birimi	Köy	140	17,8
	İlçe	203	25,8
	Şehir/Büyükşehir	443	56,4
Sizden küçük kardeşiniz var mı?	Evet	617	78,5
	Hayır	169	21,5
Kardeş sayısı	1 kardeş	205	26,1
	2-3 kardeş	300	38,2

Sınıf Düzeyi	4 kardeş ve üzeri	113	14,4
	Kardeşim yok	168	21,4
	1.sınıf	141	17,9
	2.sınıf	124	15,8
	3.sınıf	229	29,1
4.sınıf	292	37,2	

Tablo 1 incelendiğinde araştırmaya katılan öğrencilerin cinsiyet, yaş, aile yapısı, yerleşim birimi, küçük kardeşi olma durumu, kardeş sayısı ve sınıf düzeyine ait tanımlayıcı istatistikler görülmektedir.

2.4. Veri Toplama Araçları

Çalışmada öğretmen adaylarının çocuğa yönelik şiddet duyarlılık düzeylerinin belirlenmesi amacıyla, araştırmacılar tarafından geliştirilen "kişisel bilgi formu" ve Özyürek (2017) tarafından geliştirilen "Çocuğa Yönelik Şiddet Duyarlık Ölçeği" (ÇOYSDÖ) kullanılmıştır. Özyürek (2017) tarafından ölçeğin güvenilirliğinin belirlenmesinde kullanılan iç tutarlılık katsayısı olan Cronbach Alpha değeri, tek faktörlü yapı için 0,82 olarak belirlenmiştir. Ölçek toplam 19 sorudan ve 3'lü likert (3 katılıyorum, 2 kısmen katılıyorum, 1 katılmıyorum) tipinden oluşmaktadır. Ölçekteki 3,6,12,14 ve 18 sorular ters puanlanarak değerlendirilmektedir. Ölçekten alınan toplam puanın yüksek olması çocuğa yönelik şiddet duyarlılığı düzeylerinin yüksek olduğunu ifade etmektedir (Özyürek, 2017).

2.5. Verilerin Analizi

Araştırmanın katılımcılarından elde edilen verilerin değerlendirilmesinde ve hesaplanmasında SPSS 21.0 istatistik paket programı kullanılmıştır. Demografik özelliklerin belirlenmesinde betimsel istatistik, iki bağımsız değişken ile çocuğa yönelik şiddet duyarlık düzeyleri arasındaki farkı incelemek için Bağımsız Örneklem T Testi, ikiden fazla değişken ile çocuğa yönelik şiddet duyarlık düzeyleri arasındaki farkı incelemek için ise Tek Yönlü Varyans Analizi (Anova) testleri kullanılmıştır. Farklılıkların hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek için Tukey testi kullanılmıştır

3. BULGULAR

Bu bölümde, araştırma sürecinde elde edilen veriler üzerinde yapılan farklı istatistik testler sonucunda belirlenen tablolar ve yorumlara yer verilmiştir.

Tablo 2: Öğretmen Adaylarının Çocuğa Yönelik Şiddet Duyarlılık Düzeylerinin Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Belirlemek Üzere Yapılan Bağımsız Grup t Testi Sonuçları

Çocuğa Yönelik Şiddet Duyarlılık	Cinsiyet	N	X	Ss	t	P
	Kadın	476	38,5378	6,03923	1,504	,133
Erkek	310	37,8161	6,90212			

*p<.05

Öğretmen adaylarının cinsiyetleri ile çocuğa yönelik şiddet duyarlılık düzeyleri arasında yapılan t testi analizi sonrasında p<.05 düzeyinde, anlamı farklılık olmadığı tespit edilmiştir. Anamlı farklılık olmamasına rağmen kadın öğretmen adaylarının çocuğa yönelik şiddet duyarlılık düzeyinin erkek öğretmen adaylarından yüksek olduğu saptanmıştır.

Tablo 3: Öğretmen Adaylarının Çocuğa Yönelik Şiddet Duyarlılık Düzeylerinin Yaş Değişkenine Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analiz (Anova) Testi Sonuçları

Yaş	N	X	Ss	F	P	Fark
19 yaş altı	92	39,8152	6,15537	3,542	,034	1>3
20-22 yaş arası	537	38,1657	6,39325			
23 yaş üzeri	157	37,6369	6,45413			
Toplam	786	38,2532	6,39891			

*p<.05

Öğretmen adaylarının yaşları ile çocuğa yönelik şiddet duyarlılık düzeyleri arasında yapılan tek yönlü varyans analizi testi sonrasında p<.05 düzeyinde anlamı farklılık olduğu tespit edilmiştir. Yaşları 19 yaş altı olan öğretmen adaylarının çocuğa yönelik şiddet duyarlılık düzeyinin yaşları 23 üzeri olan öğretmen adaylarından yüksek olduğu görülmüştür. Öğretmen adaylarının yaşları arttıkça çocuğa yönelik şiddet duyarlılık düzeylerinin ters oranda düştüğü de dikkat çeken sonuç olarak gözlenmiştir.

Tablo 4: Öğretmen Adaylarının Çocuğa Yönelik Şiddet Duyarlılık Düzeylerinin Aile Yapısı Değişkenine Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analiz (Anova) Testi Sonuçları

Aile Yapısı	N	X	Ss	F	P	Fark
Çekirdek	557	38,7307	6,34239	5,394	,008	1>2
Geniş	190	37,0632	6,35262			
Parçalanmış	39	37,2308	6,71393			
Toplam	786	38,2532	6,39891			

*p<.05

Öğretmen adaylarının aile yapıları ile Çocuğa Yönelik Şiddet Duyarlılık düzeyleri arasında yapılan tek yönlü varyans analizi testi sonrasında p<.05 düzeyinde anlamı farklılık olduğu tespit edilmiştir. Çekirdek aile yapısında olan öğretmen adaylarının çocuğa yönelik şiddet duyarlılık düzeylerinin geniş aile yapısında olan öğretmen adaylarından yüksek olduğu bulunmuştur.

Tablo 5: Öğretmen Adaylarının Çocuğa Yönelik Şiddet Duyarlılık Düzeylerinin Yerleşim Birimi Değişkenine Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analiz (Anova) Testi Sonuçları

Yerleşim Yeri	N	X	Ss	F	P
Köy	140	38,2500	6,71959	1,317	,269
İlçe	203	38,8571	6,64699		
Şehir/Büyükşehir	443	37,9774	6,17134		
Toplam	786	38,2532	6,39891		

*p<.05

Öğretmen adaylarının yerleşim birimleri ile Çocuğa Yönelik Şiddet Duyarlılık düzeyleri arasında yapılan tek yönlü varyans analizi testi sonrasında p<.05 düzeyinde anlamı farklılık olmadığı tespit edilmiştir.

Tablo 6: Öğretmen Adaylarının Çocuğa Yönelik Şiddet Duyarlılık Düzeylerinin Öğrenim Görmekte Oldukları Sınıf Düzeyleri Değişkenine Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analiz (Anova) Testi Sonuçları

Sınıf	N	X	Ss	F	P	Fark
1.sınıf	141	38,9716	5,78908	3,808	,028	2>4
2.sınıf	124	39,6048	6,69767			
3.sınıf	229	37,9825	6,76936			
4.sınıf	292	37,5445	6,15449			
Toplam	786	38,2532	6,39891			

*p<.05

Öğretmen adaylarının öğrenim görmekte oldukları sınıf düzeyleri ile Çocuğa Yönelik Şiddet Duyarlılık düzeyleri arasında yapılan tek yönlü varyans analizi testi sonrasında p<.05 düzeyinde anlamı farklılık olduğu tespit edilmiştir. Öğrenim görmekte oldukları sınıf düzeyi 2. sınıf olan öğrencilerin çocuğa yönelik şiddet duyarlılık düzeyi 4. sınıf olan öğrencilerden yüksek olduğu görülmüştür.

Tablo 7: Öğretmen Adaylarının Çocuğa Yönelik Şiddet Duyarlılık Düzeylerinin Kardeşi Olma Durumu Değişkenine Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Belirlemek Üzere Yapılan Bağımsız Grup t Testi Sonuçları

Çocuğa Yönelik Şiddet Duyarlılık	Kardeş Olma Durumu	N	X	Ss	t	P
	Evet	617	38,3015	6,52964	1,504	,133
	Hayır	169	38,0769	5,91205		

*p<.05

Öğretmen adaylarının kardeşi olma durumu ile Çocuğa Yönelik Şiddet Duyarlılık düzeyleri arasında yapılan t testi analizi sonrasında p<.05 düzeyinde anlamı farklılık olmadığı tespit edilmiştir.

Tablo 8: Öğretmen Adaylarının Çocuğa Yönelik Şiddet Duyarlılık Düzeylerinin Kardeş Sayıları Değişkenine Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analiz (Anova) Testi Sonuçları

Kardeş Sayısı	N	X	Ss	F	P
1 kardeş	205	37,8780	6,60954	,630	,596
2-3 kardeş	300	38,4667	6,32156		
4 kardeş ve üzeri	113	38,7257	6,87808		
Kardeşim yok	168	38,0119	5,94686		
Toplam	786	38,2532	6,39891		

*p<.05

Öğretmen adaylarının kardeş sayısı ile Çocuğa Yönelik Şiddet Duyarlılık düzeyleri arasında yapılan tek yönlü varyans analizi testi sonrasında p<.05 düzeyinde anlamlı farklılık olmadığı tespit edilmiştir.

4. SONUÇ VE ÖNERİLER

Öğretmen adaylarının cinsiyetleri ile çocuğa yönelik şiddet duyarlılık düzeyleri arasında anlamlı farklılık olmadığı tespit edilmiştir. Anlamlı farklılık olmamasına rağmen kadın öğretmen adaylarının çocuğa yönelik şiddet duyarlılık düzeyinin erkek öğretmen adaylarından düşük oranda yüksek olduğu da dikkat çeken sonuç olarak görülmüştür. Kadınların çocuğa yönelik şiddete duyarlılık puanlarının erkeklere göre yüksek olmasının nedeni, kadınların erkeklere göre daha duyarlı ve hassas olmalarından kaynaklandığı ifade edilebilir. İlgili alanyazın incelendiğinde, Kurtuluş (2018) tarafından yapılan "Dini Yönelim, Kişilik Özellikleri ve Çocuğa Yönelik Şiddete Duyarlılık" isimli çalışmada çocuğa yönelik şiddete duyarlılığın cinsiyete göre anlamlı farklılık gösterdiği bulunmuştur. Kurtuluş (2018)'un çalışmasından çıkan sonuç, çalışmamızdan çıkan sonuç ile farklılaşmaktadır.

Öğretmen adaylarının yaşları ile çocuğa yönelik şiddet duyarlılık düzeyleri arasında anlamlı farklılık olduğu tespit edilmiştir. Yaşları 19 yaş altı olan öğretmen adaylarının çocuğa yönelik şiddet duyarlılık düzeyinin yaşları 23 üzeri olan öğretmen adaylarından yüksek olduğu bulunmuştur. Öğretmen adaylarının yaşları arttıkça çocuğa yönelik şiddet duyarlılık düzeylerinin ters oranda düştüğü de dikkat çeken sonuç olarak görülmüştür. Bu durum bireylerin yaşları arttıkça çocuğa yönelik şiddeti terbiye amaçlı meşru görmelerinden kaynaklı olduğu düşünülebilir. Literatürde çalışmamızdaki bulgulara benzer çalışmaların (Gülbağçe, 2018; Kurtuluş, 2018) olduğu gibi, farklı bulguların elde edildiği çalışmalarda (AÇD, 2014; Davarcı, 2015) mevcuttur.

Öğretmen adaylarının aile yapıları ile Çocuğa Yönelik Şiddet Duyarlılık düzeyleri arasında anlamlı farklılık olduğu tespit edilmiştir. Çekirdek aile yapısında olan öğretmen adaylarının çocuğa yönelik şiddet duyarlılık düzeylerinin geniş aile yapısında olan öğretmen adaylarından yüksek olduğu gözlenmektedir. Gülbağçe (2018)'nin çalışmasında ise aile yapısı ile çocuğa yönelik şiddet duyarlılık düzeyleri arasında anlamlı farklılık saptanmamıştır. Çıkan bu sonuç çalışmamızdan çıkan sonuç ile farklılık göstermektedir.

Öğretmen adaylarının öğrenim görmekte oldukları sınıf düzeyleri ile Çocuğa Yönelik Şiddet Duyarlılık düzeyleri arasında anlamlı farklılık olduğu tespit edilmiştir. Öğrenim görmekte oldukları sınıf düzeyi 2. sınıf olan öğrencilerin çocuğa yönelik şiddet duyarlılık düzeyi 4. sınıf olan öğrencilerden yüksek olduğu gözlenmektedir. Son sınıfta öğrenim gören öğrencilerin mezun olduklarında girecekleri sınavlara odaklanmaları ve mesleğe atanamama kaygısı taşımaları vb. nedenler onların çocuğa yönelik şiddete duyarlılık düzeylerini negatif yönde etkilemiş olabilir.

Öğretmen adaylarının yerleşim birimleri, kardeşi olma durumu ve kardeş sayısı ile Çocuğa Yönelik Şiddet Duyarlılık düzeyleri arasında, anlamlı farklılık olmadığı tespit edilmiştir. Alanyazında yer alan çocuk sayısının artmasının çocuğa yönelik şiddeti arttırdığını gösteren çalışmalarda (Kurtuluş, 2018; AÇD, 2014) mevcuttur. Bu çalışmalardan elde edilen bulgular çalışmamızdan çıkan bulgular ile farklılaşmaktadır.

Çocuğa yönelik şiddet günümüzde okullarda ve aile içinde karşılaşılan ve çocukların yaşam sürecini olumsuz etkilemekte olan bir durumdur. Çocuğa yönelik şiddete duyarlılığın artırılması çocuğa yönelik şiddetin azaltılması için en önemli şartlardan biridir. Bunun için öğretmen adaylarının bu konuda bilinçlendirilmesi gerekliliği önerilmektedir.

KAYNAKÇA

- AÇD (2014). *Türkiye'de 0-8 Yaş Arası Çocuğa Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması*. İstanbul: Bernard van Leer Vakfı.
- Ayan, S. ve Kocacık, F. (2009). Çocuk istismarı: Sivas (Türkiye) örneği. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 6(1), p.953-968.
- Ayan, S. ve Kocacık, F. (2009). Çocuk istismarı: Sivas (Türkiye) örneği. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 6(1), p.953-968.
- Büyükoztürk, Ş., Çakmak, E., Akgün, Ö., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2014). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Pegem Yayınları.
- Çakmak, C., Çapar, H., Konca, M. ve Korku, C. (2017). Bir Halk Sağlığı Sorunu Olarak Çocuklara Yönelik Şiddet: Gazete Haberleri Üzerinden Bir Araştırma. *Dicle Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*. E- ISSN 2587-106 / ISSN 1309-4602. Cilt:7, Sayı:13.

- Davarcı, Y. (2015). *Aile İçinde Çocuğa Yönelik Şiddetin Dindarlıkla İlişkisi*, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Çukurova Üniversitesi SBE.
- Dünya Sağlık Örgütü (2002). *World Report on Violence and Health*. Geneva: WHO. http://www.who.int/violence_injury_prevention/download.cfm?id=0000000582.
- Gülbahçe, A. (2018). Investigation of Teachers' Violence Sensitivity Levels towards Children According to Different Variables. *Journal of Education and Training Studies*, 6(n12a), 55-63.
- Karadağ, G. (2015). Aile İçi Şiddet. Çocuğa Yansımaları *Türkiye Klinikleri Halk Sağlığı Hemşireliği - Özel Konular*, 1 (2). p. 37-41.
- Kurtuluş, Ö. (2018). *Dini Yönelim, Kişilik Özellikleri ve Çocuğa Yönelik Şiddete Duyarlılık*. Yüksek Lisans Tezi, Yakın Doğu Üniversitesi.
- MEB. (2015). Çocuğa yönelik şiddetin önlenmesi teknik destek projesi: revize erken uyarı uygulamaları (Faaliyet 1.2.4). Ankara: Proje ofisi.
- Nicolson, P.& Wilson, R.(2004). Is domestic violence a gender issue? Views from a British City. *J Comm Appl Soc Psychol*; 14:266-283.
- Özyürek. A.(2017). Çocuğa Yönelik Şiddet Duyarlık Ölçeği Geliştirme Çalışması. Karabük Üniversitesi. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7 (2), p. 462-472.
- Şenol, D. ve Mazman, İ. (2014).Çocuğa Uygulanan Şiddet: Türkiye Özelinde Sosyolojik Bir Yaklaşım. *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 16 (26): 11-17. 2014 ISSN: 2147 – 7833.
- Tel, H.(2002). Gizli Sağlık Sorunu: Ev İçi Şiddet ve Hemşirelik Yaklaşımı. *C.U. Hemşirelik Yüksek Okulu Dergisi*, 6 (2): 1-9.
- United Nations General Assembly (2006). Promotion and protection of the rights of children.